

tně, že ochranné clo jest mocnou zbraní, kterou donutiti můžeme jiné země k ústupkům. Zároveň za minulé 4 roky mohli se lid přesvědčiti, že zrušením ochrany celní neotevrou se žádné nové trhy našemu průmyslu, ani plodinám, že tím nezrůstá náš obchod zámořský, neboť cizina kupuje od nás pouze jen to co musí.

Proč máme politické strany?

V zemích despotických není žádných politických stran. V takových není pro ně místa, neboť tu platí despotická vůle vládaře. Jinak jest však v zemích konstitučních. Tu jsou politické strany nutností, jelikož zastupují jisté směry, zásady a náhledy, kteréž k platnosti uvádí aneb uvěsti se snaží. Každá z těchto politických stran myslí to v podstatě do správy a pouze jen ku prospěchu a blahu všeobecnému. Každá z nich uznává, že ty její zásady, ten její směr, kterýž navrhuje, aneb kterýž se běže, jest tím správným a tím jediným, kterýž zemi a proto také jim, příslušníkům té strany, největší prospěch přinese a největší míru blahobytu zjednati může. Bláhovím jest též, kdo k vůli přesvědčení aneb náhledům politickým nepřátelství chová ku svému spoluobčanu, aneb který chová domněnku, aneb podezřívá, že by strana některá v úmyslu měla mařiti blahobyť země, aneb národ v nesnáze uváděti. Na takových bláhových lidech ovšem nechybí, kteréž ve své straně vždy jen veškerou dokonalost spatřují, byť i tato jakkoliv nedůslednou byla a jakékoliv kotrmelce provozovala, kteří svou stranu za vzor poctivosti pokládají a u všech stran ostatních pranic dobrého a prospěšného nespattují.

Mladší pokolení občanů nynějších nemělo až do nedávna příležitosti, aby seznati mohlo, které zásady zemi a lidu nejlépe prospívají a za které strany nejlepší a největší míra blahobytu v zemi očekávati se může. Všichni ti občané, kteří buď dospívali aneb přijeli sem od počátku minulé války a žili zde po dobu, v kteréž nepřetržitě zem tato řízena byla zásadami republikánskými, až do počátku let devadesátých, neměli ovšem příležitosti, aby tehdy z vlastního poznání a z vlastní zkušenosti vypozerovati mohli, zdali a jaký rozdíl jest v účinku působení zásad strany jedné neb druhé a není proto divu, že bylo až přes příliš mnoho těch, kteří se domnívali, že blahobyť, jemuž se veškeré občanstvo v této zemi za republikánské správy nepřetržitě těšilo, že ten pokrok a rozvoj této země jest zcela přirozeným, od politiky a její směru úplně nezávislým a že Amerika musí zůstávati za všech poměrů a okolností tou proslulou Amerikou, oplývající vždy hojností a blahobytem.

Léta uplynulá od počátku tohoto desetiletí mohla ovšem rozplátniti a dojista u probudilých a přemýšlejících občanů rozplátniti takovýto pošestilý blud. Za minulých šest neb sedm roků podstoupili jsme zkoušku, kteráž by neměla zůstat bez poučení pro budoucnost. Byli jsme toho svědky, že po celou dobu trvání vlády republikánské předcházející rok 1893 prospívala celá tato země, prospíval národ, prospíval lid a všechny jeho vrstvy. Žádný lid žádné jiné země na celém světě nemohl vykázati se za stejnou dobu let takovým pokrokem ve všech směrech, jako národ země této. Nejlepším toho důkazem jest dojista to, že do žádné jiné země v kterémkoliv světu dílu neproudilo přístěhovalectvím měrou takovou, jako do země této, což samo sebou jest důkazem neklamným, že lid ze všech končin světa uznával tuto zemi za nejlepší a nejnadějnější. My všichni, my

sami, jsme živoucími toho svědky a máme to dosud v dobré paměti.

Tu přišel památný ale zlověstný rok 1892, v kterémž národ sluchu dal bludu svobodooobchodnímu a slibům učiněným stranou demokratickou a na křeslo prezidentské zvolen a dosazen demokratický navrženec, Grover Cleveland. Vřak nejen to, nýbrž do kongresu zvolena též do obou sněmoven většina demokratická, tak že poprvé po čtyřiceti letech obdrželi demokraté správu úplně do svých rukou a mohli prováděti ty zásady demokratické, o kterýchžto vůdcové hlásali a v kterých jejich stoupenci důvěřovali, že povedou národ k blahobytu ještě mnohem většímu, než jaký jsme až do té doby požívali.

Jaký prospěch a blahobyť nám provádění těchto demokratických zásad přivedlo, to máme dosud všichni v paměti. Velká obchodní tíseň přikvačila na celou zemi a ačkoliv slunce svítilo právě tak jako za správy republikánské, ačkoliv půda vydávala úrody tak hojně jako druhy, ačkoliv měli jsme a požívali ty samé příležitosti jako před tím, přece panovala všeobecná bída a nouze, aneb aspoň tíseň v celé zemi, na západě i východě, u severu i jihu, na farmě i v městě, u dělníka i obchodníka, u zaměstnavatele i zaměstnance. Všichni trpěli stejnou měrou. Po dlouhé čtyry roky trval tento neutešený stav bez přestání, po celé čtyry roky správy demokratické. Tu pak mnozí, ti rozumější prohlédnuh a poznali, že jest skutečně nějaký rozdíl mezi stranami politickými v této zemi, že jest rozdíl v těch zásadách, jež pěstují a provádí, že ne každá cesta jest stejně dobrá a ku prospěchu a blahu vedoucí. Tu seznal lid, že ten hlásaný a velebený svobodný obchod, od něhož bylo mu falešnými proroky slibováno nemožné divy a zázraky, že totiž každý za vše co bude mítí na prodej obdrží vyšší cenu a za vše, co bude kupovati, bude platiti méně, byl pouhý blud, zdali ne klam a šalba. Když loni blížila se nová volba prezidentská, tu uznala strana demokratická sama svůj blud a opustila pro tu dobu od své zásady svobodooobchodní, kteráž čtyry roky před tím byla základním kamenem její politické víry, chopila se otázky nové a sice otázky měny. Každý ví, že tak jako před pěti lety ochranné clo bylo tím, čím stáhlí se politické děti, právě tak loni na protu tomu od téže strany strašen byl lid zlatou měnou a každý dojista ví, že ze všech demokratických řečiště a ve všech demokratických časopisech dovozováno bylo, že jen volnou a neobmezenou rážbou stříbra lze vrátiti zemi její dřívější blahobyť. Vřak lid nedal se loni oklamati, tak jako učinil před čtyřmi roky, nedal se chytiti na tuto novou a lesklou vějíčku, maje dobře v paměti, kterak oklamán byl před čtyřmi lety a hlasoval pro dobrou měnu i pro ochranné clo, hlasoval pro návrat a obnovení dřívějších bývalých dobrých časů na základě těch samých zásad, na jakých dříve panovaly, hlasoval pro McKinleyho.

Nuž, lid v očekávání svém se nezklamal. Ovšem, ti, kteří snad se domnívali, že republikáné mohou konati divy a zázraky a že mohou obnoviti a navrátiti zemi blahobyť dříve ještě nežli jim vláda světena byla, aneb nežli mohli odčiniti to, čím dřívější tíseň, bída a nouze zaviniěny byly, ti ovšem snad byli zklamáni. Trváme ale, že žádný člověk rozumný a rozvážný nebyl zklamán v očekávání svém, neboť vidí každý i cítí neklamné lepší se poměrů, ponenáhu sice, avšak jistě, kteréž dává nám naději, že země tato stane se opět v nejbližší budoucnosti tou starou a dobrou Amerikou, jakou vždy bývala a tak přišel lid znovu k poznání, že klamali demokraté

lid před rokem, tak jako klamali jej před 5 lety. Nemáme svobodnou rážbu stříbra, ale přece se poměry lepší; nemáme ani svobodný obchod, nýbrž máme dobrou měnu a ochranu celní, což obě bylo vždy snahou republikánské strany a vrací se nám již ty staré dobré časy, — pomalu, ale jistě!

Přítí úterek přistupovati budou voliči k osudí volebnímu, a nežli tu hlasu svého vrhnou, nechť dobře sobě rozváží, zdali chtějí hlasovati pro stranu republikánskou, jejíž zásady přinášely zemi vždy blahobyť, aneb pro stranu, za kteréž trpěli jsme bídou dříve nikdy nepoznanou, stranu demokratickou.

Politické strany máme v této zemi proto, abychom dali průchodu svým náhledům a svému přesvědčení o tom, které zásady pro sebe a pro celou zemi uznáváme za lepší a prospěšnější a naši povinností občanskou jest, abychom hlasovali jen pro tu stranu, od jejíž zásad prospěch všeobecný a tím prospěch vlastní očekávati můžeme.

Kdo nese hlavní vinu?

Až v letošní volbě nevolíme žádné státní úřadníky, nýbrž pouze jen člena vrchního soudu a dva členy fideitstva university, přece až posud jediným trumfem popokratů bylo, že prý státní pokladník Bartley zpronevěřil se občanstvu i úřadu svému, osvědčiv se největším zlodějem, jehož jsme v Nebrasce kdy měli a strana republikánská činěna jest za něho zodpovědnou. Nikdo nepopírá, že Bartley jest skutečně takovým, jak jest líčen, vřak jestliže strana republikánská zodpovědná býti má za zpronevěření jeho, pak dojista musí též býti držena strana popokratická zodpovědnou za spoluvinu úřadníků popokratických na zpronevěření tom. Kdo vinným jest a do jaké míry, kdo větším vinníkem, to nechť uváží a rozsoudí každý sám pro sebe.

Jak všem známo, obdývalo se v minulých týdnech přelíčení s ručiteli za státního pokladníka Bartleyho, kterýžto sám dříve před tím již ze zpronevěření peněz státních byl vinným uznán a odsouzen. Přelíčení toto dospělo vřak k náhlému konci v pátek, dne 22. října, a sice tím, že státní návladní, popokrat Constantine Smythe, po čtyřtydenním přelíčení *nechal tabolu proti ručitelům padnouti*. Přelíčení, proč tak učinil, jest ta, že během přelíčení vyšlo na jevo, že guvernér Holcomb, následkem toho, že nekonal povinnost svou jak zákon mu nařizuje, opomenul zameziti zpronevěření, když to bylo nejen v jeho moci, nýbrž i jeho povinností. Vřak nejen to, nýbrž vyšlo na jevo, že kdyby byl jednal guvernér Holcomb podle zákona, nebýval by Bartley mohl nastoupiti druhou svou lhůtu a nebyl by mohl tedy dopustiti se zpronevěření tak obrovského, jak učinil.

První chyby dopustil se guvernér Holcomb tím, že když pokladník Bartley nastupoval úřad pro druhou lhůtu, nepožadoval od něho vypořádání, jak zákon nařizuje, totiž vykázání se celou hotovostí, v rukou jeho se nalezající. Jest ovšem pravda, že Bartley předstíral, že hotovost přes \$400,000 uloženu má v různých bankách, vřak tyto banky nebyly státními banky depositními, aniž se guvernér přesvědčil o pravdivosti jeho tvrzení, aneb o pravosti certifikátů, jimiž se Bartley vykázal. Ba guvernér Holcomb jde tak daleko, že zákon, jenž požaduje, aby státní pokladník, penězi v rukou jeho se nalezajícími se vykázal, nazývá fraškou a šalbou. Tak aspoň svěřčil do slova, když předvolán byl co svědek v přelíčení s ručiteli.

Mnohem osudnějšího opomenutí však dopustil se guvernér tím, že nejednal dle zákona vzhledem ku záruce státního pokladníka. Podle zákona měl Bartley, dříve než nastoupil úřad, dáti dostatečnou a schválenou záruku, kteráž schválena býti měla nejdéle do 3. ledna. Zákon ustanovuje, když záruka v ustanovený den složena není, že tím úřad dočasně jest uprázdněn a předpisuje, jakým způsobem obsazen býti má. Nuž, pokladník Bartley předložil dne 3. ledna svou záruku guvernérovi Holcombovi, vřak též neuvažl ji za dostatečnou, nedal jí své schválení a následkem toho úřad pokladníka měl prohlášen býti guvernérem za uprázdněný. To guvernér *nečinil*, nýbrž požadoval ještě dalších ručitelů a teprve čtyry dny později, než zákon ustanovuje, záruku schválil a Bartleyho v úřad povolal. Toto poslednější byla příčina, proč musil vrchní návladní upustiti od soudu proti ručitelům Bartleyho, jelikož vzhledem k tomu dal mu soudce pokyn, že nebude moci uznati jejich zodpovědnost. Jestliže Bartley úřad zastával nepravdě a neoprávněně, nebyl zákonitým pokladníkem a ručitelé jeho nebyli zákonitými ručiteli.

Nuž, jestli tedy tímto opomenutím guvernéra a jeho protizákonitým jednáním sprostěni budou ručitelé pokladníka zodpovědnosti a utrpí-li stát ztrátu peněz zpronevěřilých, pak dojista vinen jest guvernér právě takovou měrou, jako vinen jest pokladník Bartley, neboť v jeho moci a jeho povinností bylo, aby zpronevěření tomu zabránil. Jestliže snad vina zpronevěření Bartleyho padá na stranu republikánskou, pak musí stejnou měrou padati též na stranu popokratickou.

My ovšem ani jednu ani druhou stranu *co takovou* neobviňujeme. Není spravedливо, aby k vůli chybě jednotlivce trpěti měl celek. Kdyby tomu bylo tak, pak bychom musili si zoufati i nad samým nebem. Vřady i v nebi vyskytli se padlí andělé, kteříž svržení býti museli do propasti pekel. Vřak přes to, že po nějaký čas nebe padlé anděly hostilo, zůstalo přece jen nebem. Tak také strana republikánská po vyvržení a dosažení náležitého potrestání vinníků, očistěna, hodna jest důvěry, spíše než kdykoliv dříve. Vřak má-li strana jedna z příčiny té obviňována býti, pak musí též obviňena býti strana druhá a to tím spíše, jelikož guvernér byl zpraven o tom, že je podezřeni, že u Bartleyho není vše v pořádku a měl proto tím více býti na stráži. Konáním povinností svých mohl předejiti nejen zpronevěření Bartleyho, nýbrž i vymknutí se zodpovědnosti ručitelů.

Co potřebujem.

Náš stát Nebraska jest bohatý svou úrodností. Bohatá půda Nebrasky vydává každým rokem hojně plodů svých, sloužících potřebám našeho obyvatelstva. Vřak z bohatství toho nepožíváme vše, co nám právem náleží. My musíme vyvážeti příliš mnoho "surovin", příliš mnoho plodin do vzdálených trhů. Naproti tomu musíme opět dovážeti z dalekých míst mnohé své potřeby a tak musíme odváděti velký tribut dopravním společenstvem oběma směry. Co potřebujem jest, aby nevyváželo se z našeho státu ani zrno pšenice nýbrž všechna aby zasílána byla ze státu již co výrobek, co mouka; aby nevyváželo se ani zrno kukuřice, nýbrž aby vyvážely se výrobky z ní, jako maso, škrob, lžh, glukosa a jiné četné výrobky podobné. My potřebujem cukrovar v každém okrese, který by spotřeboval cukrovku z 5000 akrů, z nichž každý akr přinesl by rolníku výtěžek \$40, na místě nyněj-

ších \$8 ze sklizené kukuřice. My potřebujem více jatek, aby zporážely veškeren dobytek nejen státu našeho, ale celého širokého západu. My potřebujem koželuhovny, aby vydělaly kůle z těch státičích kusů dobytka poráženého. My potřebujem továrny obuvnické, aby kůle zpracovaly v obuv. My potřebujem pivovary, aby zpracovaly všechny ječmen zde vypěstované. My potřebujem provazárny, jež by z konopě hojně rostoucího zhotovily potřebné vazivo. Slovem: My potřebujem průmyslu, my potřebujem továren, v nichž bychom mohli zpeněžití naše plodiny lépe, než můžeme v dalekých trzích, kteréž by nám vyráběly naše potřeby levněji, než co za ně následkem drahé dopravy platiti musíme, kteréž by poskytovaly zaměstnání a výtěžek tisícům dělníků, již by opět spotřebovali více plodin půdy naší a zaplatili za ně lepší cenu, než co dostanem, když odbyt daleko v cizině hledati musíme a pak, *jak leprce*, budeme prospívati a požívati hojnější měrou výtěžek práce.

Toto vše je pravdou samozřejmou, patrnou, nepopíratelnou. Otázkou jest pouze, jak docílíme všeho toho. Naše vlastní síly k tomu nedostačují. K tomu potřebujem pomoci, kapitálu, podnikavosti.

Nuž, tážeme se všech rozumných lidí, můžeme-li očekávati, že kapitál plynouti bude do našeho státu za účelem podnikání, když bude známo, že lid našeho státu souhlasí se zásadami populistickými, souhlasí se stranou, která oděpřela povoliti zákonem předepsanou premii cukrovarníkům, ač tito na základě zákona toho rolníkům za řepu vyplatili o dolar na tuně více? Stranou, jejíž vítězství před několika lety působilo co studená lázeň na veškeru podnikavost, na průmysl náš a rázem zarazilo zřizování cukrovarů a jiných podniků podobných. Stranou, kteráž vždy a všude prohlašuje své nepřátelství kapitálu a podnikavosti? Stranou, kteráž soběcky nešetí práva a spravedlnosti a v pobloudlé neprozřavosti hubí zájem státu?

Zdaliž nemůžem spíše očekávati, že nabydem všeho toho co potřebujem, když prohlásíme se hlasy svými pro stranu republikánskou, kteráž vždy pečovala o rozvoj našeho průmyslu a šíření blahobytu do všech vrstev lidu?

To nechť uváží každý volič, když přistupovati bude k osudí volebnímu a chce-li, aby náš stát prospíval, aby vznikal v něm průmysl a aby dostalo se mu toho, co všichni uznáváme, že potřebujeme, nechť odevzdá hlas svůj pro navržence republikánské. Když tak učiní, když v den po volbě zví celá Unie, že Nebraska není státem repudionistů, nýbrž státem občanů pokročilých, kteří chtějí jen co je pravého a chtějí zrůst a rozkvět státu svého, pak dojista že dostane se státu našemu mnohého z toho co potřebujeme, dostane se mu náležitého podílu na té probouzející se podnikavosti, na tom ruchu průmyslovém, který oživuje následkem obnovy ochrany celní!

Kdo je přítel Nebrasky a přeje její zdárné budoucnosti, bude tentokráte hlasovat republikánsky.

Zimnice provázena jest třesením údů, kdežto nachlazení přivodí kašel. Dr. Augusta Koeniga hamburské prsní té jej vyléčí! píte horké až se zahřejete a nachlazení v krátké době bude odstraněno.

* V Blairsburg, Ia., vyloupena v neděli o 3. h. ranní tamní banka a kořist' na \$6000 jest odhadována. Lupiči byli tři a jeden z nich ve zmatku a tmě, když výbuchem dynamitu, jehož k roztrhnutí pokladny použito, poplach učiněn, omylem za stihatele považován a soudruhy svými smrtelně postřelen.